

چهره های قرآنی

(۴)

(بقیه از شماره قبل)

سلیمان (ع)

اریکه سلطنت

جایگاه اختصاصی داود ؛ همان تختیکه داود بر آن می نشست و در حفظ حقوق زیردستان میکوشید ؛ و در اجراء عدالت و حفظ احکام الهی از خود گذشتگی نشان میداد ؛ بدست سلیمان رسید .

آری سلیمان در سن ۱۳ سالگی (۹۷۱ - ۹۳۱ قبل از میلاد) ۴۴۳ سال بعد از هبوط آدم بر اورنگ سلطنت تکیه زد ، و بفکر اصلاح امور مملکت افتاد (۱) .

سلیمان بز سریر قدرت نشست و منتظر او امر خدای جهانیان گردید . از طرف خدای جهان آفرین وحی شد که : هر خواهش و مطلبی از ما بخواهی پذیرفته است .

سلیمان : بار خدایا ! سلطنت و عظمت داود را بارت بمن واگذار نمودی ؛ اکنون از تو علم و حکمت و معرفت می خواهم ؛ تا در سعادت و عظمت ملت خود بکوشم و به وضع زندگی آنان سرو سامانی بدهم و آنانرا از فقر و بدبختی برهانم .

هر کس بجای سلیمان بود مال میخواست ، زن میخواست ، قدرت میخواست ، مشاورین زیر دست میخواست ؛ مأمورین چیره دست میخواست ، توسعه مملکت

(۱) ناسخ التواریخ ؛ هبوط ، ص ۲۴۱ و ۲۰۸ - قاموس کتاب مقدس

میخواست ... ولی سلیمان مرد الهی است چشم از زرق و برق دنیا پوشیده و توجهی
 با مورد دنیا ندارد و از خدا علم و حکمت میخواهد ، تا زیر دستان خود را با نیروی
 علم و معرفت از فلاکت و بدبختی نجات بخشد .

خدای کریم هم بیاس قدردانی از روحیه سلیمان با او وحی کرد : « چون علم
 و حکمت را بر مال و ثروت مقدم انداختی ، آنقدر مال و ثروت بتو میدهم که
 قبل از تو بسائر سلاطین نداده باشم و از این پس بدیگری مانند آن را نخواهم
 داد . (۱) »

باری خدا خواسته است سلیمان را از مال و ثروت دنیا بهره مند سازد و او را
 از هر جهت سرآمد سایر سلاطین قرار دهد . باد ، جن ، شیاطین ، حیوانات
 همه و همه تحت اختیار او درآمدند و با او سخن میگفتند . مشکلات او را حل می -
 کردند و فرمانهای او را اجرا میکردند .

خدای جهان آفرین سلیمان را سرآمد زمامداران جهان میکند تا روز قیامت
 نمونه ای برای حکومت حقیقی وجود داشته باشد . نمونه باشد برای کسانی که می -
 گویند : « مقام و ریاست ما را از کارهای خیر و نیکی بزیردستان بازداشت ، نمونه
 باشد برای کسانی که ریاست ، آنرا غرق در جنایت و خوشگذرانی میکند ، نمونه
 باشد برای کسانی که دست بظلم و ستم میزنند و نسبت بضعه آء و مستمندان کوچکترین
 اعتنائی ندارند . »

حکومت فدرال

گرچه گاهی دولتهای مستبد برای حفظ امنیت خود هر يك از ایالات دور -
 دست (مملکت) را به یک شاهزاده میسپارند که تابع مرکز باشد (۲) «
 و بدینوسیله از تفرقه قدرتها ، خود را حفظ میکنند ولی سلیمان مرد خداست
 و اگر حکومت فدرال تشکیل میدهد ، و مملکت خود را به دوازده ایالت تقسیم می -
 کند ، و هر ایالتی را بیک نفر میسپارد ، تا در عمران و آبادی آن بکوشد ، نظری
 جز اصلاح امور مملکت و سعادت آنان ندارد . »

باری سلیمان بر تخت سلطنت نشست و برای رفاه حال زیر دستان دولت

(۱) ناسخ التواریخ ، هبوط ؛ صفحه ۲۴۱

(۲) روح القوانین چاپ پنجم ص ۲۶۲ - ۲۶۳ .

خود را تشکیل داد. سلیمان «آصف» را نخست وزیری و «اخشیاء» را بوزارت دارائی خود منصوب نمود. و بر ترتیب سائر وزراء رایکی پس از دیگری تعیین کرد، و بآنان سفارش نمود که هدف آنان رفع مشکلات ملت و برطرف کردن حوائج عمومی باشد. بآنان دستور داد: کوشش کنید، تا احتیاجات مردم را برطرف سازید و هر گاه نتوانستید مشکلی را حل کنید بمن اطلاع دهید تا در برطرف نمودن آن باشام هم کاری کنم (۱).

چه میتوان کرد؟ چون سلیمان می بیند ملت رشد فکری ندارند، و نمیتوانند در سر نوشت خود مستقیماً دخالت کنند، نمیتوانند ضرورتی را رفع خود را درک کنند، ناگزیر است وزراء را خودش تعیین کند. و چون ممکن است وزراء او در معرض هواپرستی و جاه طلبی قرار گیرند و از پست ریاست سوء استفاده کنند، آنانرا پند و اندرز میدهد که بفکر سعادت ملت باشند.

آری؛ خدای الهی بآن هوش، اخلاق، عقل، تدبیر و... همه و همه را در اختیار سلیمان گذاشته، تا از این مواهب الهی بسود ملت بهره برداری کند و آنگاه که وزراء او در امور اجتماعی درمانده شدند به او مراجعه کنند و مشکل خود را برطرف سازند.

بباری سلیمان برای اینکه سعادت ملت خویش را تأمین کند و مملکت خود را بهتر اداره نماید و دخل و خرج نواحی مختلف را در همان منطقه بررسی کند و دست رنج سرزمینی را به سرزمین دیگر منتقل نسازد؛ دستور داد امپراطوری فلسطین را به دوازده ایالت تقسیم کنند، و دستورات لازم را به رؤساء ایالات داد. آیا سلیمان دستور داد: ظلم کنید، خونریزی نمائید، و ملت را بجزور زبیر بار فرمان من آورید و مخالفین مرا نابود سازید ۱۹

آیا گفت: مردم بینوا را تحت فشار مالیات و شکنجه قرار دهید، تا روز خوش آنان مبدل بشام تیره گردد ۱۹

آیا فرمان داد : که فقراء و مستمندان را بجرم فقر و تنگدستی در دستگاه حکومتی خود راه ندهند؛ تا مباد اعداهای روحی آنان بشکند و هزاران مشکلات برای مملکت ایجاد کنند و حکومت را سرنگون سازند؟^{۱۹}

راستی اگر سلیمان مرد دنیا و علاقمند بریاست و حکومت میباشد و قدرتش را صرف خوشگذرانی و هوسرانی میکرد، ممکن بود چنین دستوراتی را بدهد ولی سلیمان مرد خدا است و هدف او خوش بختی و کامیابی ملت خویش است.

سلیمان رؤساء ایالات خود را تعیین کرد و با آنها دستورات لازم را داد تا خود با آسایش خاطر بمبادت **امپراتوری** بپردازند، خود به «زنبیل باقی» مشغول گردد (۱)

آری ، سلیمان برای رفاه حال ملت خویش از تشریفات حکومتی کاسته؛ و قدرتها را تجزیه میکند ، تا ملت بهتر بتوانند در سرنوشت خود شرکت کنند و مشکلات خود را زودتر حل و فصل نمایند و از سوی دیگر هدف اصلی او (پرستش خدا و ارتزاق از دست رنج خویش) بهتر تأمین گردد.

مالیات بردرآمد کتابخانه مدرسه فیه فی

عده ای فقیر و بینوا ، در ناراحتی عمیقی بسر میبرند و باید قوت لایموتی بدست آورند ، و مخارج شبانه روزی خود را تأمین نمایند
آنانکه در زیر بار فشار زندگی و اما ندهاند ؛ باید بنوائی برسند، و از گرسنگی نجات یابند .

عده ای مجروح و مریض ، در مشکلات عدم دارو و کتروزشان همچون شب تار گردیده است .

مرزهای مملکت در معرض هجوم دشمن است و عده ای باید برای حفظ مرزهای امپراطوری فلسطین ، از جان گذشته مرزهای مملکت را حراست کنند . آری بخاطر اینگونه مصالح بود که سلیمان با امر خداوند دستور داد : از ملت مالیات وصول کند .

آیا بر نامه مالیاتی سلیمان مخصوص طبقه ۴ و ۳ بود؟^{۱۹} آیا مالیاتها چندین دست میگشت تا بمصرف فقیر ، دوا ؛ لشکر برسد؟^{۱۹}

تاریخ میگوید: «ملت فلسطین حمال نبودند که فقط شغلشان تأمین خوشی و زندگی يك عده انگشت شمار نورچشمی ها باشد، بلکه مخارج مملکتی که در راه منافع عمومی، صرف میشد، هرماه از ناحیه یکی از ایالات پرداخت میگردد». آری اگر رنج میبردند تا مالیاتی بپردازند، میدانستند که سلیمان از زنبیل باقی نان میخورد و این مالیاتهای عمومی صرف بینوایان و مصالح عمومی مملکت میگردد و بخاطر همین ایمان و اعتقادی که داشتند، با کمال میل آنرا میپرداختند.

گنجینه مدرسه نبطیه قم

سفره سلطنتی

سفره امپراطور فلسطین گسترده میشد، و از این خوان شاهانه مرغ هوا، ماهی دریا، تاقیر رهگذر بهره میبردند.

آنگاه که سفره سلطنتی گسترده میشد نزدیک شصت خروار نان خشک و سی و یک خروار نان تازه در آن مصرف میکردید.

در مطبخ سرای سلیمان همه روزه ۳۰ رأس گاو و صد رأس گوسفند ذبح میشد تا بمصرف مستمندان و کارگران برسد و آنگاه که بحران که بود گوشت میان میامد از گوشت شکار استفاده میشد. (۱)

راستی آیا اینهمه مخارج و این سفره شاهانه بخورد چه کسانی میرفت؟

اگر شما فکر کنید عده ای جوان هرزه و بیکار و شکم پرست بودند و این همه نان و گوشت صرف خوراک آنان میکردید، بسیار اشتباه کرده اید. زیرا زندگی داخلی سلیمان برخلاف آنچه انتظار میرفت بسیار طاقت فرسا بود. آری سلیمان از پدرش داود آموخته بود، که باید از دست رنج خود استفاده کرد، و مخارج داخلی خود را از دوش ملت برداشت.

اگر داود در مدت عمر خود ۳۶ زره ساخت و مخارج خود را از این راه تأمین کرد، (۲) فرزندش سلیمان نیز از شغل زنبیل باقی بهره برداری مینمود، و از خوراک اختصاصی وی و درباریانش حتی فقراء بیزار بودند. با اینکه سلیمان اولین کسی بود، که شکر را اختراع کرد (۳) نان اختصاصی

(۱) ناسخ التواریخ هبوط صفحه ۲۴

(۲) ناسخ التواریخ هبوط صفحه ۲۳۷

(۳) بحار الانوار جزء ۱۴ صفحه ۷۰

اواز آرد جو تهیه میشد ، که سبوس آنرا نمیکرفتند . (۱) ولی درباریان و نورچشمیهای اوزنیز خشکسار (نانی که سبوس آنرا نگرفته باشند) میخوردند (۲) راستی اگر لباس سلیمان موئین بود ؛ و شبها را بگریه صبح میکرد و خوراکش نان جو بود ، (۳) و درباریان اوغذای ناچیز و بی آلاشی داشتند ، پس سفره سلطنتی در اختیار چه کسی بود ؟ این همه مخارج بخاطر چه دسته‌ای بود ؟

سلیمان این سفره شاهان را برای ناتوانان ، بینوایان و مستمندان می انداخت ، پولیکه استناداران او جمع آوری میکردند و بعنوان مالیات اذملت میکردند پیش سلیمان میفرستادند ، سلیمان نیز بیچارگان را جمع آوری میکرد و سفره شاهانه را میگسترانید و آنگاه که مستمندان از این غذای لذیذ استفاده میکردند لذت میبرد .

آری شادی خود را در شادی ملت خود میدانست . وسیری خود را در سیری آنان جستجو میکرد .

شکر سلیمان

سلیمان برای حفظ مرز و بوم امپراطوری خود ، دوازده هزار سوار رزم آزموده انتخاب کرده و چهل هزار اسب در اصطبل خود بسته بود . (۴)

آیا سلیمان دوازده هزار سرباز مخصوص برای کشتن بیگناهان و یا ارباب و تهدید زبردستان خود نگاهداری کرده بود ؟ و یا آنکه برای اعمال قدرت و نشان دادن افکار و حشیانه خود آنان را حفاظت مینمود ؟

نه ، اینگونه افکار شیطانی و عملیات وحشیانه مخصوص افرادی است که از طریق انسانیت منحرف شوند و نتوانند بر دل ماتها حکومت کنند و قلبها را تسخیر نمایند .

آنان چون نمیتوانند بر دلها حکومت کنند ناگزیرند متوسل بزور و قدرت بشوند تا بر مردم ضعیف و افراد زبردست تسلط یابند .

(۲۹۱) بحار الانوار جزء ۱۴ صفحه ۷۰

(۳) بحار الانوار جزء ۱۴ صفحه ۸۳ و حیوة القلوب صفحه ۵۰۰

(۴) ناسخ التواریخ جزء ۲ هبوط صفحه ۲۴۵

یاری سلیمان این لشکرانبوه را برای حفظ مرز و بوم امپراطوری فلسطین و جلوگیری از ورود دشمن بخاک خویش فراهم آورده بود. و اگر مخارج آنرا بدوش ملت خویش گذاشته بود، آنرا در راه منافع همین ملت بکار میبست آری چون لشکر او نیز میدانستند، که سلیمان بفکر آسایش و سعادت ملت است از جان و دل از او حمایت میکردند و در راه مقاصد او از جان گذشته میکوشیدند و هیچگاه بفکر کارشکنی علیه او و یا نابودی وی نیفتادند.

سلیمان بنده نواز

سلیمان با آن همه قدرت، کاخ، ثروت، لشکر و هزاران مظاهر لذت و خوشگذرانی، بنده نوازی را یکی از وظائف اصلی خود میداند. سلیمان عملاً با کشاورزان سروکار دارد و برای رفاه و آسایش آنان میکوشد، سلیمان میکوشد تا آسایش فقراء و مستمندان تأمین گردد. سلیمان حکیم در میان افراد ستم دیده گردش میکند، با آنان غذا میخورد، با مستمندان سخن میگوید و از آنان دلجوئی مینماید.

حکومت سلیمان، حکومت الهی است و میکوشد، تا توجه ملت را بخود جلب کند و با آسایش خاطر در بین آنان فرمانروائی کند.

آری سلیمان که مرد حق و عدالت است قلوب ملت خویش را تسخیر کرده و آزادانه بین فقراء و مستمندان رفاه و آسایش میدهد از زنان خویش آنان میخورد (۱) تا از درد دل آنان آگاه شود. سلیمان است که از مهمانی فقراء با آغوش باز استقبال میکند و پس از صرف

غذا و تمام شدن مهمانی شب را بعبادت خدا میکذرازد (۲)

سلیمان مرد خدا است و پذیرائی، معاشرت با مستمندان یکی از اعمال خدا - پسندانه او است و اکنون که مهمانی تمام شده است میگوید: «مسکین مع - المساکین»: من فقیری هستم که با فقراء نشسته ام و با آنان درد دل نموده، غذا میخورم. (۳)

(۱) روضة الصفاء ج ۱ صفحه ۳۶۹.

(۲) روضة الصفاء ج ۱ ص ۳۷۰.

(۳) بحار الانوار جزء ۱۴ صفحه ۸۳ و قصص الانبياء ثعلبی صفحه ۲۸۵.

راستی سلیمان عاقل است و میکوشد تا زیردستان خود را شاد و خرم نگه دارد، عاقل است که با آنهمه تشریفات سلطنتی لباس موئین میپوشد تا بیاد خدا و مستمندان باشد، و آنگاه که تاریکی شب جهان را فرو میگیرد دستهای خود را بگردن آوران نمیکند و مشغول راز و نیاز و مناجات میگردد و آنگاه که غذای شاهانه او فراهم میشد و فقرا مشغول خوردن آن میگرددند، خود سلیمان مشغول خوردن خرمای وازده و آرد جو الك نکرده میگردد (۱)

آری سلیمان رعیت پرور است که خود و درباریان او از غذای بسیار عادی استفاده میکنند ولی زیردستان او از بهترین غذای آن عصر استفاده مینمایند باری سلیمان با همین روش خود توانست از انقلاب تدریجی و شورش طبقه متوسط اجتماع جلوگیری کند .

(دنباله دارد)

(۱) بحار الانوار ج ۸ ص ۱۴ صفحه ۸۳ و نورالمبین جزا ۱ ص ۲۸۵

اهمیت نماز!

«پیوسته شیطان، ترسان و هراسان از مرد با ایمان است تا هنگامی که بر نمازهای پنجگانه مواظبت نماید .
ولی همینکه آن نمازها را ضایع نماید (و آداب و حدود آنها را رعایت نکند) بر او جرأت یافته و او را در گناهان و گرفتاریهای بزرگ درآورد.»

(جعفریات - پیغمبر اکرم - ص)